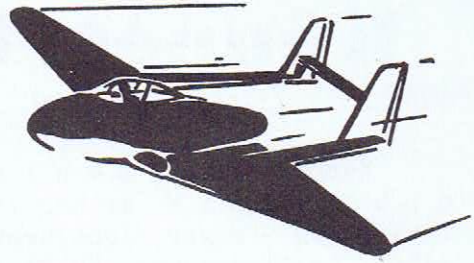
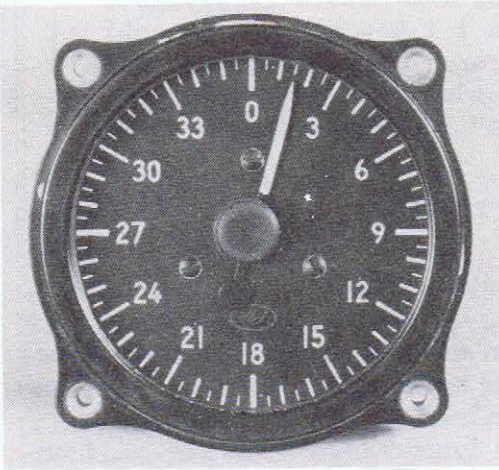

Flygtjänst:

Fackredaktion: FS/U

HUR FUNGERAR "RADIOKOMPASSEN" ?

FIG 1: - PEJLSKALAN PÅ "FRP TYP III"
(POPULÄRT "RADIOKOMPASSEN").

Radiokompass - vad är det för en mystisk kompassanläggning? Alla känner vi till sådant som gyrokompasser, solkompasser, jordinduktionskompasser m m, men hur kommer radiokompassen in i sammanhanget? - Ja, för att inte förbrylla läsaren kan vi omedelbart tala om att benämningen radiokompass är hämtad från engelskan, och att det officiella svenska namnet är "Automatisk Pejlstation".

Om vi tänker oss en flygradiopejlstation av gamla typen, t e Frp II, får man, när man skall ta reda på en riktning till en radiofyr, vrida pejlrampen för hand tills det s k "anflygningsinstrumentet" pekar rakt upp. Då avläser man pejlrampens vridningsvinkel från flygplanets längdlinje och erhåller på så sätt r i k t n i n g e n till fyren. Använder man en automatisk pejl-

station, t e F r p t y p I I I , slipper man utföra någon vridning, eftersom pejlrampen automatiskt inställer sig i r i k t n i n g mot fyren. Pejlrampens vridningsvinkel överföres sedan elektriskt till ett instrument, "radiokompassen" (se fig 1), som är graderat medsols från 0 - 360°. (Riktning vänster 120° indikeras alltså som riktning 240°). Är man intresserad av bäringen, får man som vanligt lägga den erhållna riktningen till värdet på kursen. Vill man ha kontrabäringen, får man sedan öka (eller minska) med 180°. - Konstigare var det alltså inte!

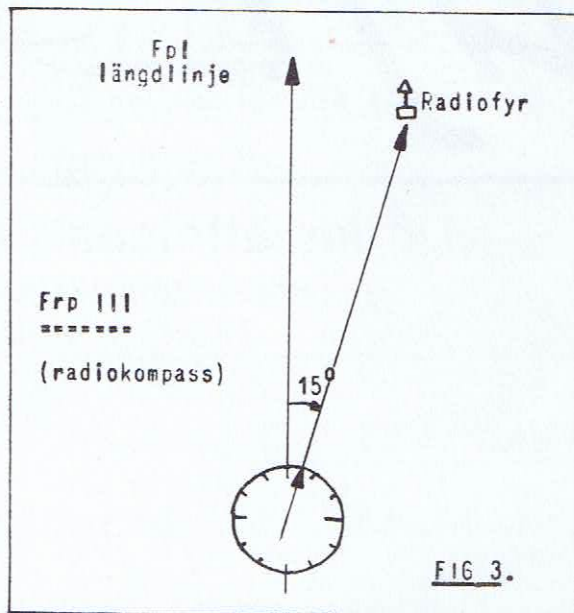
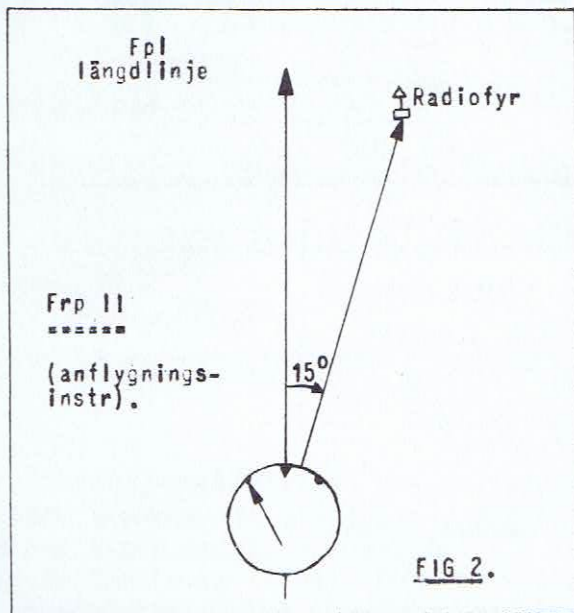
Men varför har det hittills uppstått så mycket missförstånd vid användningen av Frp III? Ja, en orsak kan vara att radiokompassen under anflygning mot en fyr gör utslag åt motsatt håll mot vad man är van vid från flygning på a n f l y g n i n g s i n s t r u m e n t (och girindikator). Om vi tittar på fig 2, ser vi, att flygplanet håller nosen 15° till vänster om riktningen till fyren - med andra ord fyren ligger 15° till höger om flygplanets längdlinje. (Fig 2 - 3 återfinns på omsl 4.sida. - Red Ufl arm).

Anflygningsinstrumentet gör då utslag åt vänster för att tala om för flygföraren, att han skall svänga åt höger för att komma rätt mot fyren. Radiokompassen däremot har vandrat ut åt höger och pekar på 15° och berättar därmed för flygföraren att fyren ligger i riktning 15°. Vill föraren flyga rakt mot fyren, måste han svänga åt höger 15°.

Vad har man då vunnit med "radiokompass" jämfört med tidigare pejlstationer? Jo, förutom att man slipper att manuellt vrida pejlrampen för att uppsöka "minimum" har man vunnit, att man alltid får en klar bild över var fyren

Forts omsl 4.sida.

Flygtjänst: HUR FUNGERAR "RADIOKOMPASSEN"? - Forts fr sid 273.

ligger. Med litet vana i användningen kan man därför rätt lätt finna sig till rätta i lufthavet, även om marken är skymd av moln. - För ett mera detaljerat studium av Frp III (automatisk pejlstation) hänvisas till "Preliminär beskrivning över flygradiopejl typ III, 1951 års upplaga".

Wac.